

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

Warszawa, 29 grudnia 2022 r.

DIH-3.707.149.2022.MB

DECYZJA DIH - III/162/2022

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2022 r. poz. 2000, z późn. zm.) oraz art. 56 ust. 1 pkt 10c w związku z art. 58 ust. 2 ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (Dz. U. z 2020 r. poz. 1114, z późn. zm.), w związku z art. 1 ust. 3 oraz art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1706), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w przedmiocie odwołania od decyzji Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej z 4 października 2022 r. (nr akt kontroli: UH.8361.202.2022), na mocy której przedsiębiorcy „STOKROTKA” Sp. z o. o. z siedzibą w Lublinie, wymierzono karę pieniężną w wysokości 3 000 zł (słownie: trzy tysiące złotych) z tytułu niepobrania opłaty recyklingowej od nabywającego torbę na zakupy z tworzywa sztucznego, stosownie do obowiązku określonego w art. 40a ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (Dz. U. z 2020 r. poz. 1114, z późn. zm.) przez przedsiębiorcę prowadzącego jednostkę handlu detalicznego, sprzedającego produkty w opakowaniach (miejsce sprzedaży detalicznej - ...), **Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.**

Uzasadnienie

W dniach 12-15 lipca br. inspektorzy reprezentujący Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej (zwanym dalej: „Wielkopolskim WIIH” albo „organem pierwszej instancji”) przeprowadzili czynności kontrolne w markecie ..., należącym do przedsiębiorcy ... , zwanego dalej: „przedsiębiorcą”, „stroną postępowania” albo „stroną”.

Zgodnie z art. 48 ust. 11 pkt 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162, z późn. zm.) - dalej jako „Prawo przedsiębiorców”, nie dokonano zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli, ponieważ kontrolę przeprowadzono na podstawie bezpośrednio stosowanych przepisów prawa Unii Europejskiej, jak również na podstawie art. 62 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy, zgodnie z którego treścią zawiadomienia nie stosuje się w zakresie obejmującym zakup produktów lub usług sprawdzających rzetelność usługi.

W toku kontroli inspektorzy sprawdzili obowiązek pobierania opłaty recyklingowej przez kontrolowaną spółkę, w oparciu o przepis art. 40a ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r.

o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (Dz. U. z 2020 r. poz. 1114, z późn. zm.) - dalej jako „ustawa o gospodarce opakowaniami”, który stanowi, że przedsiębiorca prowadzący jednostkę handlu detalicznego lub hurtowego, w której są oferowane torby na zakupy z tworzywa sztucznego przeznaczone do pakowania produktów oferowanych w tej jednostce, jest obowiązany pobrać opłatę recyklingową od nabywającego torbę na zakupy z tworzywa sztucznego.

Powyższe zweryfikowano dokonując zakupu kontrolnego, podczas którego inspektorzy zapakowali do (znajdującej się na hali sprzedażowej, w miejscu ogólnodostępnym dla konsumentów) torby na zakupy z tworzywa sztucznego o grubości materiału poniżej 15 mikrometrów (typu „zrywka”) towar posiadający już własne opakowanie (owsiankę oraz barszcz czerwony). Za taki sposób wykorzystania „zrywki”, zgodnie z przepisami ustawy o gospodarce opakowaniami należało pobrać opłatę recyklingową. Podczas weryfikacji paragonu fiskalnego za dokonany ww. zakup kontrolny ustalono, że taka opłata nie została naliczona.

W toku kontroli przedsiębiorca złożył oświadczenie w zakresie stosowanej polityki firmy i zasad udostępniania konsumentom toreb na zakupy z tworzywa sztucznego tzw. „zrywek”.

Zgodnie z tym oświadczeniem „rolka reklamówek na rolce zrywki, które są wystawione dla klienta przy owocach, warzywach oraz cukierkach do zapakowania produktu nie jest pobierana opłata, są dostępne dla klienta za darmo”.

Powyższe dało podstawę do stwierdzenia, że kontrolowany przedsiębiorca oferował konsumentom torby z tworzywa sztucznego nie pobierając opłaty recyklingowej wymaganej art. 40a ust. 1 ustawy o gospodarce opakowaniami.

Ustalenia kontroli zostały opisane w protokole kontroli z 15 lipca br. (nr akt kontroli: UH.8361.202.2022).

Pismem z 5 września br. Wielkopolski WIIH zawiadomił przedsiębiorcę ... o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej z art. 56 ust. 1 pkt 10c ustawy o gospodarce opakowaniami, z uwagi na to, że w miejscu sprzedaży detalicznej, w markecie ..., nie pobrano opłaty recyklingowej od nabywającego torbę na zakupy z tworzywa sztucznego stosownie do obowiązku określonego w art. 40a ust. 1 ww. ustawy, pomimo iż sprzedawana torba nie służyła celom wskazanym w art. 8 pkt 15 a ww. ustawy. Jednocześnie poinformowano przedsiębiorcę, że zgodnie z art. 10 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2022 r. poz. 2000), dalej jako „kpa”, strona może brać czynny udział w każdym stadium postępowania, a w szczególności wypowiadać się, co do zebranych dowodów i zapoznać się ze zgromadzonymi w tej sprawie materiałami, a także przedstawić stanowisko w sprawie oraz składać wnioski dowodowe.

Przedsiębiorca w odpowiedzi skierował do Wielkopolskiego WIIH pismo z 30 września br., w którym poinformował o wdrożeniu działań korekcyjnych. Wskazał, że w sklepie,

w widocznym miejscu zostanie umieszczona informacja dla klientów, że bardzo lekkie torby na zakupy z tworzywa sztucznego o grubości 15 mikrometrów (tzw. „zrywki”) oferowane są bezpłatnie wyłącznie w przypadku, przeznaczenia do pakowania żywności sprzedawanej luzem (warzywa, owoce, pieczywo, cukierki) jako podstawowe opakowanie, co jest związane względami higienicznymi.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego Wielkopolski WIIH, decyzją z 4 października br. (sygn. akt UH.8361.202.2022) wymierzył na podstawie art. 104 § 1 kpa oraz art. 56 ust. 1 pkt. 10c w związku z art. 58 ust. 2 ustawy o gospodarce opakowaniami przedsiębiorcy ..., karę pieniężną w wysokości 3 000 zł (słownie: trzy tysiące złotych), z tytułu niepobrania opłaty recyklingowej od nabywającego torbę na zakupy z tworzywa sztucznego, stosownie do obowiązku określonego w art. 40a ust. 1 ustawy o gospodarce opakowaniami, jako przedsiębiorcę prowadzącego jednostkę handlu detalicznego, sprzedającego produkty w opakowaniach (miejsce sprzedaży detalicznej - ...). Decyzję doręczono stronie 7 października br.

2 listopada br. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwany dalej: „Prezesem UOKiK” albo „organem drugiej instancji” otrzymał, za pośrednictwem Wielkopolskiego WIIH, odwołanie przedsiębiorcy ..., od ww. decyzji. W odwołaniu strona postępowania wniosła o:

- uchylenie zaskarżonej decyzji w całości i odstąpienie od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej wymierzonej stronie a z ostrożności, w przypadku nieuwzględnienia zarzutów, o stosowne zmniejszenie orzeczonej kary przez określenie jej w dolnej granicy ustawowego zagrożenia,

ewentualnie

- uchylenie decyzji organu pierwszej instancji w całości i przekazanie sprawy organowi pierwszej instancji do ponownego rozpatrzenia.

Zaskarżonej decyzji strona zarzuciła naruszenie przepisów art. 189 f § 1 pkt 1 kpa - poprzez odmowę jego zastosowania oraz art. 189 d kpa - poprzez jego niewłaściwe zastosowanie.

Pismem z 4 listopada br. Prezes UOKiK poinformował przedsiębiorcę o przysługującym mu prawie do zapoznania się z aktami i prawie wypowiedzenia się, co do zebranych dowodów i materiałów. Strona nie skorzystała z przysługujących jej uprawnień.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił i stwierdził.

Istotą postępowania odwoławczego jest ponowne rozpoznanie i rozstrzygnięcie tożsamej przedmiotowo i podmiotowo sprawy administracyjnej w granicach wyznaczonych rozstrzygnięciem decyzji organu pierwszej instancji. W toku postępowania organ odwoławczy dokonuje oceny, czy odwołanie strony postępowania jest uzasadnione oraz sprawdza, czy wydana decyzja była prawidłowa.

Stosownie do art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1706), dalej jako „ustawa o IH”, w sprawach związanych z wykonywaniem zadań i kompetencji Inspekcji organem właściwym jest wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej. Prezes UOKiK jest organem wyższego stopnia i w związku z powyższym, w ramach nadzoru, jest uprawniony do przeprowadzenia niniejszego postępowania.

Do zadań Inspekcji Handlowej, na podstawie art. 54 ustawy o gospodarce opakowaniami, należy m.in. nadzór nad przestrzeganiem przez przedsiębiorców przepisów art. 40a ww. ustawy. Zgodnie z art. 40a, przedsiębiorca prowadzący jednostkę handlu detalicznego lub hurtowego, w której są oferowane torby na zakupy z tworzywa sztucznego przeznaczone do pakowania produktów oferowanych w tej jednostce, jest obowiązany pobrać opłatę recyklingową od nabywającego torbę na zakupy z tworzywa sztucznego. Opłaty recyklingowej nie pobiera się od nabywającego bardzo lekką torbę na zakupy z tworzywa sztucznego.

Zgodnie z art. 56 ust. 1 pkt 10c ustawy o gospodarce opakowaniami, kto naruszył ww. obowiązek podlega administracyjnej karze pieniężnej, której wysokość, stosownie do art. 57 pkt 4 ww. ustawy wynosi od 500 zł do 20 000 zł.

Ustawa o gospodarce opakowaniami nie wskazuje przesłanek do ustalenia wysokości kary pieniężnej, w związku z czym zastosowanie znajdują tu przepisy art. 189d zawarte w dziale IVA kpa dotyczącym administracyjnych kar pieniężnych, wskazujące przesłanki do ustalenia wysokości kary.

Ustalenia kontroli przeprowadzonej w dniach 12-15 lipca br. w markecie ..., należącym do przedsiębiorcy ... , dały podstawę do stwierdzenia, że ww. przedsiębiorca nie wykonał ciążących na nim obowiązków wskazanych w art. 40a ust. 1 ustawy o gospodarce opakowaniami, zgodnie z którym przedsiębiorca prowadzący jednostkę handlu detalicznego lub hurtowego, w której są oferowane torby na zakupy z tworzywa sztucznego przeznaczone do pakowania produktów oferowanych w tej jednostce, jest obowiązany pobrać opłatę recyklingową od nabywającego torbę na zakupy z tworzywa sztucznego, o której mowa w art. 8 pkt 15a lit. a i c.

W złożonym odwołaniu przedsiębiorca ... zarzuciła Wielkopolskiemu WIIH naruszenie art. 189 f § 1 pkt 1 kpa - poprzez odmowę jego zastosowania. Strona wskazała, że naruszenie przez nią obowiązku pobrania opłaty recyklingowej było naruszeniem incydentalnym, jednorazowym. Naruszenie to dotyczyło, jak podkreśla strona, pojedynczego przypadku braku pobrania opłaty recyklingowej za jedną sztukę bardzo lekkiej torby na zakupy z tworzywa sztucznego o grubości materiału poniżej 15 mikronów. W ocenie strony nie sposób uznać, że brak naliczenia opłaty produktowej wyłącznie od jednej sztuki bardzo lekkiej torby na zakupy z tworzywa sztucznego o grubości materiału poniżej 15 mikronów w jednostkowej sytuacji wywołało, czy też mogło wywołać negatywne skutki w obszarze ochrony środowiska. Zdaniem strony brak jest racjonalnych przesłanek do uznania, że to konkretne zdarzenie (naruszenie) może mieć

istotne znaczenie dla ochrony środowiska, a w rezultacie dla życia i zdrowia człowieka. Strona zwróciła uwagę, że w uzasadnieniu decyzji Wielkopolski WIIH nie wskazał, że przedsiębiorca, poprzez jednostkowe, jednorazowe naruszenie jest podmiotem stwarzającym jakiegokolwiek zagrożenie dla środowiska. Wskazała również na brak w decyzji odniesienia do tej konkretnej sprawy, w kontekście ewentualnych, potencjalnych choćby zagrożeń płynących z tego naruszenia. Strona zarzuca organowi pierwszej instancji, że ogólne stwierdzenie niewykonania przez przedsiębiorcę obowiązków ustawowych nie zastępuje odniesienia się do konkretnego jednorazowego naruszenia. Ponadto w odwołaniu strona zauważa, że przedmiotowe bardzo lekkie torby na zakupy z tworzywa dostępne były wyłącznie na stoiskach, na których oferowane są jedynie produkty nieposiadające własnego opakowania (tj. stoisko warzywa, owoce, pieczywo, cukierki na wagę). „Zrywki” oferowane są właśnie na tych stoiskach ze względów higienicznych lub jako podstawowe opakowanie żywności luzem. Strona poinformowała również, że podjęta natychmiastowe dodatkowe działania zmierzające do wyeliminowania sytuacji jaka miała miejsce podczas kontroli przy zakupie kontrolnym.

Odnosząc się do powyższego zarzutu w pierwszej kolejności Prezes UOKiK wskazuje, że w toku przeprowadzonej kontroli w markecie ... , należącym do przedsiębiorcy ... , między innymi zweryfikowano prawidłowość wyliczania i pobierania należności za oferowane w punkcie sprzedaży torby na zakupy z tworzywa sztucznego. Inspektorzy zapakowali do oferowanej torby na zakupy z tworzywa sztucznego o grubości materiału poniżej 15 mikrometrów, żywność posiadającą już własne opakowanie. Weryfikacja paragonu fiskalnego za dokonany zakup wykazała, że nie naliczono opłaty za ww. torbę na zakupy z tworzywa sztucznego typu „zrywka”. Zgodnie z art. 8 pkt 15a ustawy o gospodarce opakowaniami, przez torby na zakupy z tworzywa sztucznego rozumie się torby na zakupy, z uchwytem lub bez uchwyty, wykonane z tworzywa sztucznego, które są oferowane w jednostkach handlu detalicznego lub hurtowego, do których zalicza się m.in. (art. 8 pkt 15 a lit. b ustawy o gospodarce opakowaniami) bardzo lekkie torby na zakupy z tworzywa sztucznego o grubości materiału poniżej 15 mikrometrów, które są wymagane ze względów higienicznych lub oferowane jako podstawowe opakowanie żywności luzem, gdy pomagają to w zapobieganiu marnowaniu żywności (tzw. „zrywki”). Żywność zapakowana w pobraną w torbę na zakupy typu „zrywka” posiadała już własne opakowanie i tym samym nie była ona wymagana ze względów higienicznych lub jako podstawowe opakowanie żywności luzem, pomagając w zapobieganiu marnowaniu żywności. Została ona użyta jako dodatkowa torba na zakupy z tworzywa sztucznego przeznaczona do pakowania produktów oferowanych przez przedsiębiorcę i jako taka podlegała opłacie recyklingowej, o której mowa w art. 40a ust. 1 ww. ustawy.

Istotą opłaty recyklingowej jest m.in. takie oddziaływanie na decyzje konsumenta, aby stosował on bardzo lekkie torby na zakupy z tworzywa sztucznego o grubości materiału poniżej 15 mikrometrów, jedynie ze względów higienicznych lub podstawowe opakowanie żywności luzem, gdy pomagają to w zapobieganiu marnowania żywności. To jednak na przedsiębiorcy spoczywa ciężar weryfikacji w jaki sposób konsument używa te torby

i egzekwowania tym samym należnej od klienta opłaty recyklingowej, w związku z użyciem torby w innym celu niż wskazany powyżej. Przedsiębiorca powinien w taki sposób zorganizować sposób prowadzenia działalności (np. poprzez wywieszenie odpowiednich informacji o przeznaczeniu tych toreb i konieczności wniesienia opłaty recyklingowej w przypadku użycia ich niezgodnie z przeznaczeniem oraz zobowiązanie pracowników pracujących na kasach do naliczenia opłaty recyklingowej), żeby mógł wywiązywać się ze wszystkich obowiązków nałożonych na niego obowiązującymi przepisami. Należy w tym miejscu podkreślić, że strona poinformowała Wielkopolskiego WIIH o wykonaniu działań naprawczych, polegających na wyeliminowaniu nieprawidłowości stwierdzonych podczas kontroli dotyczących obowiązku informacyjnego w wiadomości przesłanej drogą elektroniczną z 25 lipca br. Strona wskazała, że rozpatruje umieszczenie stosownych informacji dla klienta odnośnie przeznaczenia zrywek na stoiskach z asortymentem sprzedawanym na luz oraz, że oznaczenia marketingowe zostały już zamówione i zostaną umieszczone na stoiskach w widocznym miejscu dla klienta. W ocenie Prezesa UOKiK wskazuje to na to, że strona posiada świadomość naruszenia prawa, a nadto jest wie, że korzystający ze zrywek konsumenci przy dokonywaniu zakupów nie zawsze używają ich w celach, dla których torby te zostały przez przedsiębiorcę udostępnione. Strona postępowania zarówno w toku czynności kontrolnych, jak i w toku postępowania administracyjnego prowadzonego przez organ pierwszej instancji przyznaje się do naruszenia obowiązku wynikającego z art. 40a ust. 1 ww., a w treści odwołania wnosi o uchylenie zaskarżonej decyzji i rozstrzygnięcie poprzez zastosowaniu art. 189f § 1 kpa.

Analizując materiał dowodowy Prezes UOKiK nie ma wątpliwości, że naruszenie przez przedsiębiorcę ... przepisów art. 40a ustawy o gospodarce opakowaniami jest bezsporne i wyczerpujące przesłanki do nałożenia administracyjnej kary pieniężnej na podstawie przepisów art. 56 ust. 1 pkt 10c ww. ustawy, z uwagi na niepobieranie opłaty recyklingowej od nabywającego torbę na zakupy z tworzywa sztucznego. Ocenie podlegać może jedynie waga tego naruszenia. Wbrew stanowisku strony nie była ona znikoma. Strona utożsamia znikomość z hipotetyczną tezą o jednorazowym naruszeniu prawa. Jednakże zdaniem Prezesa UOKiK wątpliwym jest, aby sprzedawca, który w toku zakupu kontrolnego nie pobrał stosownej opłaty recyklingowej nie dopuściłby się takiego samego naruszenia przy innych realizowanych transakcjach (zwłaszcza w tym samym dniu). Zapewnienia strony w tym zakresie pozostają jedynie deklaracjami, które ustępują mocy dowodowej zakupu kontrolnego oraz zebranego materiału dowodowego. W oświadczeniu z 15 lipca br. strona stwierdza, że od reklamówek w rolce (zrywki), które są wystawione dla klienta przy owocach, warzywach oraz cukierkach do zapakowania produktu nie jest pobierana opłata, są one dostępne dla klienta za darmo. Natomiast w treści pisma z 30 września br. strona wskazała, że wdrożono działania korekcyjne polegające na umieszczeniu informacji dla klientów, że bardzo lekkie torby na zakupy z tworzywa sztucznego o grubości poniżej 15 mikrometrów oferowane są bezpłatnie wyłącznie w przypadku przeznaczenia do pakowania żywności sprzedawanej luzem. W ocenie organu drugiej instancji wskazuje to na powtarzalność zachowania konsumentów, a naruszenie przepisów przez przedsiębiorcę nie było czynem jednorazowym.

Po przeanalizowaniu niniejszej sprawy oraz mając na uwadze powyższe organ drugiej instancji informuje, iż Wielkopolski WIIH prawidłowo rozważył możliwość zastosowania art. 189 f § 1 pkt 1 kpa czemu dał wyraz w treści decyzji. Prezes UOKiK również nie widzi podstaw do odstąpienia od wymierzenia kary na podstawie art. 189 f § 1 pkt 1 kpa. Przepis ten wskazuje wprost jakie podstawowe przesłanki muszą zostać łącznie spełnione, aby organ mógł odstąpić od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej i poprzestać na pouczeniu. Występują wtedy, gdy waga naruszenia prawa jest znikoma, a strona zaprzestała naruszania prawa.

W przedmiotowej sprawie strona nie naliczyła opłaty recyklingowej, o której mowa w art. 40a ust. 1 ustawy o gospodarce opakowaniami. Opłata recyklingowa stanowi element ogólnoeuropejskiej formy dbania o środowisko i w rezultacie również o zdrowie i życie ludzkie. Stanowi też istotny element edukacyjny dla konsumentów w zakresie ochrony środowiska. Ignorowanie obowiązku pobierania opłaty lub lekceważące podejście do jej pobrania narusza w efekcie również konstytucyjnie chronione dobra. Skutki fiskalne tej opłaty są jedynie elementem motywującym do rezygnacji z pobrania „zrywki”. Podobnie, jak Wielkopolski WIIH, organ drugiej instancji wskazuje, że opłata recyklingowa jest niewątpliwie dodatkowym kosztem klienta, ale jej naliczanie zapewnia istotny walor edukacyjny konsumentów, służąc ochronie środowiska. Istotnie przyczynia się ona do zmniejszenia zużycia toreb, a w rezultacie skutkuje pożądanym społecznie i konstytucyjnie ugruntowanym zjawiskiem dbania o środowisko. Należy również podkreślić, że jednym z głównych celów nałożenia na przedsiębiorców obowiązków zawartych w ustawie jest wzmocnienie szeroko pojętej ochrony środowiska oraz ograniczenie ilości powstających odpadów oraz przeciwdziałanie szkodliwemu ich oddziaływaniu na środowisko. Tak więc niepobranie opłaty recyklingowej od nabywającego torbę na zakupy z tworzywa sztucznego stanowi niedopełnienie ustawowych obowiązków wymaganych przepisami ustawy o gospodarce opakowaniami, a tym samym wykazuje znaczny stopień ich naruszenia. Przepisy te zostały ustanowione w celu ochrony środowiska, będącego dobrem ogółu społeczeństwa, dlatego tak ważne jest przestrzeganie przepisów, które zostały nałożone przez ustawodawcę na przedsiębiorców. Podkreślić należy przy tym, że powinnością przedsiębiorcy - jako profesjonalnego uczestnika obrotu - jest przestrzeganie przepisów dotyczących jego działalności. Przedsiębiorca prowadząc działalność gospodarczą musi dążyć do wszelkich starań, aby działać zgodnie z obowiązującymi przepisami, czego przedsiębiorca w tym wypadku nie uczynił, a konsekwencją czego są stwierdzone nieprawidłowości.

Tym samym należy uznać, że przesłanka pierwsza nie została spełniona, zatem Prezes UOKiK, podobnie jak organ pierwszej instancji, nie znajduje podstaw dla zastosowania art. 189f § 1 pkt 1 kpa.

Nie została spełniona również przesłanka z pkt 2 art. 189f § 1 kpa, ponieważ nie była wydana przez inny uprawniony organ administracji publicznej prawomocna decyzja nakładająca na stronę za to samo zachowanie administracyjną karę pieniężną, jak również strona nie została prawomocnie ukarana za wykroczenie lub wykroczenie skarbowe, czy też

prawomocnie skazana za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, a kara ta spełniałaby cele, dla których miała być nałożona administracyjna kara pieniężna.

Po przeanalizowaniu akt sprawy organ odwoławczy stwierdził, że w rozpatrywanej sprawie nie zaistniały również okoliczności, o których mowa w art. 189f § 2 kpa. Okoliczności i waga naruszenia prawa nie budzą wątpliwości, co do istnienia przestanków faktycznych uzasadniających nałożenie kary pieniężnej. Strona nie dopełniła obowiązków nałożonych na nią w art. 40a ust. 1 ustawy o gospodarce opakowaniami.

Mając powyższe na uwadze organ drugiej instancji nie znalazł podstaw do odstąpienia od nałożenia kary administracyjnej i uznał zarzut naruszenia art. 189 f § 1 pkt 1 kpa - poprzez odmowę jego zastosowania za bezpodstawny.

Ponadto przedsiębiorca zarzucił organowi pierwszej instancji wydanie decyzji z naruszeniem przepisów art. 189 d kpa, poprzez jego niewłaściwe zastosowanie. Strona podniosła, że Wielkopolski WIIH pomimo faktu, iż niepobranie opłaty recyklingowej od bardzo lekkiej torby na zakupy było zdarzeniem jednorazowym, incydentalnym, a waga tego naruszenia była znikoma nałożył na stronę karę administracyjną w wysokości 3 000 zł, co w ocenie strony jest niewspółmierne do jednorazowego naruszenia. Strona podkreśliła również, że przestanki wskazane w art. 189 d kpa powinny zostać szczegółowo omówione w kontekście wysokości kary. W szczególności, w ocenie strony, istotne znaczenie ma przestanka wagi i okoliczności naruszenia prawa a także częstotliwości naruszeń w przeszłości. Podkreśliła również pominięcie przez organ pierwszej instancji okoliczności, że brak pobrania opłaty był zdarzeniem jednorazowym. Ponadto strona wskazała, że ustalając wysokość administracyjnej kary organ pierwszej instancji odniósł się wyłącznie do faktu naruszenia ustawowego obowiązku, wielkości przedsiębiorstwa i wartości jego kapitału.

Odnosząc się do powyższego Prezes UOKiK wskazuje, że Wielkopolski WIIH prawidłowo i w sposób wyczerpujący omówił przestanki wymiaru kary pieniężnej, uregulowane w art. 189d kpa, a w szczególności szeroko zostały omówione przestanki dotyczące wagi i okoliczności naruszenia, częstotliwość niedopełnienia w przeszłości obowiązku oraz stopień przyczynienia się strony do powstania naruszenia. Wbrew stanowisku strony, zdaniem Prezesa UOKiK, jak zostało to już szeroko omówione wcześniej, w przedmiotowej sprawie nie może być mowy o jednorazowym naruszeniu prawa. Całokształt materiału dowodowego wskazuje na ciągłość nieprawidłowego postępowania strony. Niemniej jednak należy wskazać, że cechą charakterystyczną sankcji administracyjnej jest założenie stosowania jej automatycznie względem podmiotu ponoszącego odpowiedzialność obiektywną za naruszenie przepisów. Sankcja administracyjna ma przede wszystkim funkcję prewencyjną, ale też dyscyplinująco-represyjną, co skutkuje tym, iż adresat decyzji administracyjnej, którą nałożono na niego sankcję administracyjną z tytułu naruszenia przepisu ustawowego ponosi odpowiedzialność obiektywną. Stwierdzenie w wyniku kontroli, że jakiś podmiot nie zrealizował ciążącego na nim obowiązku ustawowego powoduje konieczność nałożenia kary pieniężnej, która jest karą

administracyjną. Nie ma tutaj zastosowania zasada winy (por. wyrok WSA w Warszawie z 29 sierpnia 2019 r., VI SA/Wa 805/19: „Organ nie jest władny do badania przestępstw, takich jak wina, szkoda czy działanie osób trzecich, ponieważ w świetle powołanego przepisu, nie mają one żadnego wpływu na powstanie tejże odpowiedzialności.”). Bez znaczenia pozostają okoliczności, w wyniku których strona dopuściła się nieprawidłowości, jak również te, które podnosi strona, że nieprawidłowości te miały charakter incydentalny.

Jednocześnie należy zauważyć, że kara wymierzona stronie w związku z naruszeniem obowiązku określonego w art. 40a ustawy o gospodarce odpadami, w wysokości 3 000 zł, znajduje się w dolnych granicach kar możliwych w świetle art. 56 ust. 1 pkt 10c pkt 4 ww. ustawy, zgodnie z którym kto naruszył ww. obowiązek podlega administracyjnej karze pieniężnej od 500 zł do 20 000 zł. Trudno zatem uznać nałożoną karę za wygórowaną. Kara nałożona na podmiot musi także spełniać funkcję prewencyjną oraz dyscyplinująco-represyjną, tj. być ostrzeżeniem dla przedsiębiorcy, mającym na celu niedopuszczenie do powstania nieprawidłowości w przyszłości.

Ponadto Prezes nie może zgodzić się ze stanowiskiem strony, że Wielkopolski WIIH ustalając wysokość kary odniósł się wyłącznie do faktu naruszenia ustawowego obowiązku, wielkości przedsiębiorstwa i wartości jego kapitału. Jak wskazano wcześniej organ pierwszej instancji dokładnie omówił przestępstwa dotyczące wagi i okoliczności naruszenia, częstotliwość niedopełnienia w przeszłości obowiązku oraz stopień przyczynienia się strony do powstania naruszenia. Natomiast w żadnym miejscu decyzji Wielkopolskiego WIIH, Prezes UOKiK nie znalazł odniesienia do przestępstw wskazanych przez stronę.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 kpa organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje zaskarżoną decyzję w mocy. Należy przy tym podkreślić, że utrzymanie w mocy zaskarżonej decyzji jest konsekwencją dokonania przez organ drugiej instancji oceny, że decyzja organu pierwszej instancji była prawidłowa i co do istoty sprawy identyczna, jak decyzja podjęta przez organ drugiej instancji. Prezes UOKiK przychylił się tym samym do ustaleń poczynionych w toku postępowania przez organ pierwszej instancji oraz uznał, iż Wielkopolski WIIH zasadnie nałożył na przedsiębiorcę ... karę pieniężną wysokości 3 000 zł (słownie: trzy tysiące złotych) za niepobranie opłaty recyklingowej, zgodnie z obowiązkiem zawartym w art. 40a ust. 1 ustawy o gospodarce opakowaniami.

Tym samym, decyzja Wielkopolskiego WIIH z 4 października br. (nr akt kontroli: UH.8361.202.2022) o wymierzeniu kary pieniężnej powinna pozostać w obrocie prawnym.

Stosownie do art. 58 ust. 2 i 4 ustawy o gospodarce opakowaniami, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy uiścić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Poznaniu w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja o nałożeniu kary stanie się ostateczna.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes Urzędu Ochrony i Konkurencji i Konsumentów orzekł jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie:

1. Decyzja jest ostateczna w toku instancji. W terminie 30 dni od jej doręczenia stronie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę należy wnieść za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Pl. Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa.
2. Od skarg wszczynających postępowanie przed sądem administracyjnym od strony skarżącej pobierana jest opłata, tzw. wpis stosunkowy, zależny od wysokości należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem i wynosi:
 - 1) do 10.000 zł - 4 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł;
 - 2) ponad 10.000 zł do 50.000 zł - 3 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 400 zł;
 - 3) ponad 50.000 zł do 100.000 zł - 2 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 1.500 zł;
 - 4) ponad 100.000 zł - 1 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2.000 zł i nie więcej niż 100.000 zł.
3. W przypadku wniesienia od niniejszej decyzji skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, strona ma możliwość ubiegania się o przyznanie prawa pomocy. Prawo pomocy może być przyznane stronie na wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania sądownoadministracyjnego. Wniosek ten jest wolny od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy należy złożyć do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie.
4. Do należności pieniężnych w postaci kar pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2021 r. poz. 15040 z późn. zm.).

Podstawa prawna pouczenia:

Art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1, art. 230, art. 243 § 1, art. 244 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2022 r. poz. 329, z późn. zm.); § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2021 r., poz. 535), art. 58 ust. 5 ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (Dz. U. z 2020 r. poz. 1114).

z up. Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Joanna Jankowska-Kuć
Dyrektor
Departamentu Inspekcji Handlowej
/podpisano elektronicznie/

